

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

27. Sciaoceum Riccio comed. ad habit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

inter se ista conueniunt , pellere Regno me tanquam sceleratum ; simulque me donis afficere ? cuius sensum responsi callidus barbarus nimis percipiens , licet remiratus , & catenas poscit , huic flagitioso : designatque oculis , adstantem interpretem , qui hæc extraneis consilia suggerit : tremens ille haudquaquam mi Domine non meo consilio hæc eduntur , sed acerbo dolore deserendi regni , atque idem pro illo excusans Riccius confirmavit , orauitque supplex si verè sibi , non specie tenus , sed ex animo benè vellet , ne se coniiceret in mare procellosissimum , milliaribus duodeciginti millibus iterandum per supraea quot horis pericula . Terræ palmum sibi vbiuis indulgeret in quo quod vitæ supererat daretur tranquillè absoluere ; si minus hac eius in Cantonensi Prouincia ; in Quanfensi saltē , seu Chiansensi , aut quavis alia . His ille seu rationibus , seu miseratione supplicis mollitus , aut credibilius Deo interius mouente ; negat benignè , suæ mentis fuisse , vt exterminaret illum regno ; videret sanè , ac sibi legeret quem mallet in ea Provincia locum , Sciaochino & Quanceo demptis ; hac quia primaria ciuitas , illa quia Proregis sedes . Sciaoceum vrbem inspiceret , forsitan illi placituram : actis reverenter gratiis Riccius , stipe aut dono admisit denique ducatos sexaginta , quos tanti fuit sèpius antea respusse ; adiecit Prorex argumentum benevolentie , librorum fascem quibus sua aduersum Piratas expeditio cantabatur . Fuit porrò Dei beneficium singulare ut coram ibidem adstaret Lius , assessorum tertius quem Samsum nominant , in procinctu ad iter , Sciaoceum versus , & partes Praefecti vicarias ea in urbe gesturus . Huic Patres sedulo commendauit Prorex ; idemque præstiti Sciaochinensis Vicarius , qui catenas poscentem audiens Proregem , graue aliquid Riccio extimuerat , nunc eius pacatas gaudens molestias , diploma illi solenne perscripsit , nauimque attribuit ad iter , quod erat futurum dierum duodecim . Sic Almeida socio Riccius magno fidei sacræ compendio , iacturam passi Sciaochinensis stationis ; proficiscuntur Sciaoceum , die scandentis in eccliam Deiparæ festo ; ædis sacræ , ac domus raptam prædam gloriose Prorex , immortalitatì suæ in templum destinat , ac ne sibi latronis potius perpetuaret infamiam quam Semidei decus , muro inserti saxum iussit cubitalibus literis ista incisum epigraphæ *Litus Scezau* , Cantonensis Prouincia . Tuttus hanc fabricam suo ore numerata pecunia ab Externis emit . Sed nulla est lapidi data fides ; vilus sibi prosperè à Deo eiusque famulis sua latrocinia inchoasse , ita deinceps Prouinciam miseram exhausit , ut templum sibi aterum poneret , emptoque potentium fauore in aulam acciretur , eò attollendus vnde gravius rueret . Vedit Sciaocci Riccius obiter , verbisque præter morem blandis æquasse se cum illo credidit accepti datique rationes . Sed enim restabant aliæ , quas nouus inierat Prouinciae inspector , qui missa ad eum damnationis sententia , propter tantis ad nouos honores interceptit iter , eumque lite contestata , multorum reum latrociniorum , Mandarini honore , notisque spoliauit ; collato

27.
Sciaoceum
Riccius co-
med. ad ha-
bit.

collato recens, needum inito deiecit gradu; nummorum millibus quadriginta damnauit; & thesaurum quem seum portabat, fisci regi exætoribus permisit: qua rei, & famæ iactura, seni auaro & ambitioso nihil potuit venire acerbius. Accessit tamen quod filios quinque paterna illustres pinguisque fortuna quos secum ducebat, vidit prope omnibus nudatos, ex quo illi primum vitalia, tum carnes abscellu putuisse; inde mors breui subsecuta, quanquam incertum morbus an rabies, præcipuerit palmam occisi nefarij hominis; aiunt enim illum à servis, & filiis dum toti sunt in subducendis sibi, addicti vasarij infastis reliquiis, sibi rabida pressum aquam periisse, neque impetrasse, & hinc iterata desperabundi hominis quadam voce, animam eiecisse.

Sciaoceum Patres in conspectu habebant, breuique diario per aduersum amnem èd erant venturi, cum occurrit iis familiaris à Vicario præmissus qui Nanhoani illos deduceret; vix est toto imperio tanti nominis locus, & peregrinantium vnde concursu tam frequens, ad Luzi se-pulchrum, & jubilea quæ larga referunt à Luzi cultoribus: spectavit Riccius locum, cœnobium, & templum; sepulchrum item & Luzi

^{28.}
Monachorū
idololat. se-
des & Luzi
eadauer.

cädauer integrum, scripsitque de illis quæ perperam attributa sunt eius interpreti, absque villa auctoris mentione. Vallis est inter duos montes per amena Limpidis aquis irrigua & ferax: montes vtrimeque ad omnem voluptatem, & vberatem cultissimi; ex iis præcipue visendus, fontem dorso è medio eructat qui multos diuisus in ramos, subiecta fecundat omnia, situmque ad montis radices oppidum. Hic mons facit vocatur. Eminet eius è vertice cum templo cœnobium, seu magis cœnobia duodecies mille Monachis habitata. Cœnobiam singula suum habent; sed præst omnis auctoritas in omnes summae communis Præfetus, quem suorum & loci reverentia efficit venerandum; præst dominium totius circum regionis, donationibus antiquis in alimenta eorum attributum: sunt ij, sceleratissima, & fœdissima capita. Virginitatem profitentur, dæmone quolibet ab omni sensu longiorem; & habent Lupanaria semiparum, & sublatos ex iis liberorum greges, quos idoli sumptibus ipsi alunt, nisi quod industriæ fructum iis hunc addunt ut bona Præfeti cum venia, viatores, & peregrinos è sancto ipsorum loco redeentes, deprædentur. Eratque id tam publicè notum; vi edicente Vicario Sciaocensi ad futurum illic postidie insignem Externum, pararent illum excipere, darentque illi quam legeret ad habitandum sedem; arbitrii sint pro certo, illum à Protege aut Provincz inspektore mitti cum imperio Mandarini, ad corrigenda sclera, quorum sibi erant nimium concij, & reformandam ipsorum regulam. Statuunt igitur communi consilio splendidè illi procedere obiam, gestire illius aduentu, circumducere illum per omnia, iis exceptis quorum illi commoditas posset nimis placere, & persuadere figendam illic sedem: cetera, ut res irent, deliberaturos; ut consultum, sic factum. Aduentanti Riccio adest Mysteriarcha maior, sequebantur minores duodecim;

longo